

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: A. Negru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciună, V. Mihaila, L. Popova

Dosarul nr. 3ra-66/18

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea
Luiza Gafton, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Transelegant Tur” SRL împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Asociația Patronală a Operatorilor de Transport, Societatea cu răspundere limitată „DVD Trans”, Societate pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.7”, Societatea pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.5”, Societatea cu răspundere limitată „Juritol Trans” și Societatea cu răspundere limitată „Nimelim-Tur” cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2015 SRL „Transelegant Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, solicitând anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 21 mai 2015, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a emis ordinul nr. 77 din 21 mai 2015, în baza căruia din programul de transport rutier interraional și lista operatorilor de transport care deservește rutele/ cursele interraionale incluse în program, anexele nr. 1 și 2 la ordinul nr. 192 din 31 decembrie 2014, au fost excluse modificările efectuate la elaborarea programului și listelor menționate referitor la deschiderea rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de duminică și atribuirea spre deservire SRL „Transelegant Tur”.

Relevă că la caz, nu este întrunit nici un temei legal care ar permite retragerea de la SRL „Transelegant Tur” a dreptului de deservire a rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de duminică.

Consideră că ordinul nr. 77 din 21 mai 2015 contravine prevederilor legale și este unul abuziv, care lezează dreptului reclamantului de deservire a rutei menționate, a fost încălcat și dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituția RM, art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția Europeană și cauzează firmei prejudicii materiale enorme.

Indică că la cererea prealabilă a primit un răspuns formal din partea pârâtului.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 noiembrie 2015, Asociația Patronală a Operatorilor de Transport a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (f.d.25, volumul I).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 aprilie 2016 au fost atrași în proces SRL „DVD Trans”, SA „Pat 7”, SA „Pat 5”, SRL „Iurtol-Trans” și SRL „Numerin Tur” în calitate de intervenienți accesorii (f.d. 87, volumul I).

Solicită reclamantul anularea ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015, în partea în care din programul de transport rutier interraional și lista operatorilor de transport care deservește rutele/cursele interraionale incluse în program, anexele nr. 1 și 2 la ordinul nr. 192 din 31 decembrie 2014 au fost excluse modificările ce vizau deschiderea rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de Duminică și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Transelegant Tur” a fost admisă parțial. S-a anulat ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015 cu privire la modificarea programului de transport rutier interraional și interraional în partea în care acesta se referă la excluderea din programul de transport rutier interraional și din lista operatorilor de transport care deservește rutele/cursele interraionale incluse în program, anexele nr. 1 și 2 la ordinul nr. 192 din 31 decembrie 2014 a modificărilor referitoare la deschiderea rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35 cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău 16.15 și din Soroca 14.35 în ziua de duminică. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.15, f.d.23-28, volumul II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 s-au respins apelurile declarate de Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr. 7”, SRL „Nimelin-Tur”, SRL „Iurtol Trans”, SRL „DVD Trans”, SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr. 5” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016 (f.d.85, f.d.86-90, volumul II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 09 octombrie 2017 Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova (succesor în drepturi al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 594 din 26 iulie 2017 cu privire la restructurarea administrației

publice centrale de specialitate) a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 și a hotărârii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe, sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material, în special a prevederilor art. 37 din Codul Transporturilor Rutiere. La fel, indică recurentul că instanța de fond incorect a aplicat prevederile legale referitor la licență, în situația în care s-a anulat o singură cursă din programul de transport rutier și nicidecum nu s-a anulat licența SRL „Transelegant Tur”, care acordă acesteia dreptul de a realiza activitatea supusă licențierii – transportul de călători.

La 19 ianuarie 2018, intimatul SRL „Transelegant Tur” prin intermediul avocatului Gheorghe Malic, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, *„recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale”*.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 05 iulie 2017 (f.d. 91, vol. II), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul Ministerului Economiei și Infrastructurii se consideră declarat în termen.

Examinând legalitatea actelor judecătorești contestate în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, reieșind din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre”*.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) CPC, *„La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii”*.

Colegiul menționează că legislația procesual-civilă instituie anumite exigențe în privința hotărârilor judecătorești. Astfel, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată, certă, deplină și necondiționată.

Studiind decizia instanței de apel, Colegiul constată că aceasta în esență este nemotivată, nefiind clare raționamentele instanței care au dus la adoptarea soluției de respingere a apelurilor declarate de Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr. 7”, SRL „Nimelin-Tur”, SRL „Jurtol Trans”, SRL „DVD Trans”, SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr. 5”. Or din partea motivată a deciziei contestate, nu rezultă cert în ce măsură instanța de apel realizând controlul judecătoresc, a dat apreciere legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe prin

prisma argumentelor invocate de către apelanți.

Cu referire la hotărârea primei instanțe, Colegiul menționează că instanța de fond la examinarea cauzei, a aplicat o lege care nu urma să fie aplicată și anume, prevederile legii nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Astfel, Colegiul reține că instanța de fond incorect a calificat raportul juridic dedus judecății.

În acest sens, Colegiul menționează că incidente prezentului litigiu sânt prevederile Legii contenciosului administrativ, care determină condițiile de legalitate ale actului administrativ și competențele autorității publice la faza prejudiciară, precum și prevederile Codului Transporturilor Rutiere, care se referă la aspectul material al speței.

Cu referire la fondul cauzei, Colegiul reține că prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014 (f.d. 95-97 vol. I) a fost aprobat programul de transport rutier interraional (anexa nr. 1) și lista operatorilor de transport care vor deservi rutele/ cursele interraionale incluse în program (anexa nr. 2). Potrivit acestui ordin SRL „Transelegant Tur” s-a atribuit dreptul de deservire a rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de duminică.

Prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015 „Cu privire la modificarea programului de transport rutier interraional și internațional”, s-a dispus excluderea din programul de transport rutier interraional și lista operatorilor de transport care deservesc rutele/ cursele interraionale incluse în program, anexele nr. 1 și 2 la ordinul nr. 192 din 31 decembrie 2014, a sintagmei referitoare la „deschiderea rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35 cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de Duminică și atribuirea și atribuirea spre deservire SRL „Transelegant Tur”.

Colegiul reține că emiterea ordinului contestat a fost condiționată de cererea prealabilă a Asociației Patronale a Operatorilor de Transport Auto din 11 mai 2015 (f.d. 98-100, vol. I). Din conținutul acesteia rezultă că temei pentru depunerea cererii prelabile a servit faptul că prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014, au fost introduse rute noi fără a se respecta intervalele de timp între rutele noi și cele existente.

Conform art. 37 alin. (4) din Codul Transporturilor Rutiere, *„În cazul programului de transport rutier interraional, la introducerea unei rute noi, la prelungirea rutei, la majorarea numărului de curse, la introducerea de stații sau la modificarea orelor, când graficul de circulație propus are stații care se află în graficele unor rute deservite de către alți operatori de transport rutier, între plecările din stațiile și capetele de rută comune cu ale unei curse incluse în programul de transport interraional trebuie să se asigure un interval de 30 de minute, iar între plecările din stațiile și capetele de rută comune cu ale unei curse incluse în programul de transport raional – un interval de 15 minute”.*

Din înscrisurile anexate la materialele dosarului, rezultă că ruta Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca

în ziua de Duminică, atribuită spre deservire SRL „Transelegant Tur”, se suprapune cu următoarele rute:

Chișinău 16.35 - Soroca 09.20, deservită de către SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr.7”, intervalul de timp dintre rute - 20 minute (f.d. 101, vol. I).

Chișinău 15.55 - Otaci 07.00, deservită de către SRL „DVD-Trans”, intervalul de timp dintre rute - 20 minute (f.d. 102, vol. I).

Chișinău 16.00 - Chițcanii Vechi 01.30, deservită de către SA „Coloana Auto 2811”, intervalul de timp dintre rute - 15 minute (f.d. 103, vol. I).

Soroca 15.00 - Chișinău 10.50 deservită de către SRL „EVANIO”, intervalul de timp dintre rute - 25 minute (f.d. 104, vol. I).

Donușeni 12.00 - Chișinău 19.30, deservită de către SRL „Iurtol Trans” și SRL „Nimelin Tur”, intervalul de timp dintre rute - 15 minute (f.d. 105, vol. I).

Otaci SA 12.50 - Chișinău 07.50, deservită de către SA „Parcul de Autobuse și Taximetre nr. 5”, intervalul de timp dintre rute - 10 minute (f.d. 106, vol. I).

Astfel, Colegiul constată că la introducerea prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014 a rutei Chișinău 16.15 - Soroca 14.35, cu regimul de deservire în ziua de vineri din Chișinău și din Soroca în ziua de Duminică, atribuită spre deservire SRL „Transelegant Tur”, nu a fost respectată norma imperativă (art. 37 alin. (4) din Codul Transporturilor Rutiere) care instituie intervalul minim necesar între plecările din stații.

Deși reclamantul invocă că actul administrativ contestat (ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015) a fost emis contrar prevederilor legii, Colegiul reține că prin acesta de fapt, a fost remediată o încălcare strecurată în ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014, fiind astfel realizată competența organului emitent de a remedia *ex officio* problemele de legalitate strecurate în actul administrativ. Or conform art. 15 alin. (2) lit. b) din Legea contenciosului administrativ, „*Organul emitent este în drept să admită cererea prealabilă și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ*”.

Astfel, Colegiul menționează că prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015, care constituie obiectul acțiunii în prezenta cauză civilă, ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014 a fost ajustat la exigențele prevăzute de art. 37 alin. (4) din Codul Transporturilor Rutiere.

Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că instanțele inferioare incorect au constatat caracterul ilegal al ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 77 din 21 mai 2015 și respectiv, incorect au admis acțiunea formulată de SRL „Transelegant Tur”.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ministerul Economiei și Infrastructurii, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 și hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii

formulate de SRL „Transelegant Tur”.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 și hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016 emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Transelegant Tur” SRL împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Asociația Patronală a Operatorilor de Transport, Societatea cu răspundere limitată „DVD Trans”, Societate pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.7”, Societatea pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.5”, Societatea cu răspundere limitată „Juritol Trans” și Societatea cu răspundere limitată „Nimelim-Tur” cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se pronunță o hotărâre nouă după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Transelegant Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Asociația Patronală a Operatorilor de Transport, Societatea cu răspundere limitată „DVD Trans”, Societate pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.7”, Societatea pe acțiuni „Parcul de Autobuse și Taximetrie nr.5”, Societatea cu răspundere limitată „Juritol Trans” și Societatea cu răspundere limitată „Nimelim-Tur” cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Luiza Gafton

Ion Druță